

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PRIZNAVANJU SVOJTI ŠUMSKOG DRVEĆA I GRMLJA

Proglašavam Zakon o priznavanju svojti šumskog drveća i grmlja, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 11. srpnja 2003.

Broj: 01-081-03-2561/2

Zagreb, 15. srpnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O PRIZNAVANJU SVOJTI ŠUMSKOG DRVEĆA I GRMLJA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje postupak priznavanja svojti šumskog drveća i grmlja u kategorijama šumskog reprodukcijskog materijala poznatog podrijetla, selekcioniranog, kvalificiranog i testiranog reprodukcijskog materijala (u daljnjem tekstu: svojte šumskog drveća i grmlja).

Odredbe ovoga Zakona odnose se na reprodukcijski materijal vrsta drveća i grmlja koje se uistinu rabe u šumarstvu.

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. Svojta šumskog drveća i grmlja skupina je biljaka (vegetativnog ili generativnog podrijetla) koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge svojte prema jednom ili više svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon učestalog umnažanja.

2. Reprodukcijski materijal poznatog podrijetla jesu sadnice i sjeme šumskog drveća i grmlja podrijetlom iz sastojina unutar određenog područja provenijencije.

3. Selekcionirani reprodukcijski materijal jesu sadnice i sjeme šumskog drveća i grmlja podrijetlom iz priznatih šumskih sastojina unutar određenog područja provenijencije koja se fenotipski razlikuju od populacija druge provenijencije.

4. Kvalificirani reprodukcijski materijal jesu sadnice i sjeme šumskog drveća i grmlja koje je procijenjeno na osnovi fenotipskih karakteristika roditelja, koji su podrijetlom iz klonskih ili generativnih plantaža, familija polusrodnika ili punih srodnika, klonova ili klonskih smjesa.

5. Testirani reprodukcijski materijal jesu sadnice i sjeme šumskog drveća i grmlja podrijetlom iz klonskih ili generativnih plantaža, koje svoju superiornost pokazuje na osnovi komparativnih testiranja ili genetske provjere roditeljskih stabala u testovima potomstva.

6. Priznavanje svojti šumskog drveća i grmlja u kategorijama šumskoga reprodukcijskog materijala poznatog podrijetla, selekcioniranoga, kvalificiranog i testiranog, jest priznavanje novostvorenih svojti te uvođenje u proizvodnju stranih svojti.

7. Oplemenjivač svojte jest pravna ili fizička osoba koja je radila na stvaranju nove svojte, kreirala je ili otkrila novu svojtu.

8. Opće poznata svojta šumskog drveća i grmlja jest svojta koja je upisana u upisnik novostvorenih, zatečenih domaćih i udomaćenih te stranih svojti, i koja kao takva predstavlja svojtu referentne kolekcije.

Članak 3.

Poslove i postupak provjere i ispitivanja svojti šumskog drveća i grmlja u cilju njihovog priznavanja sukladno ovom Zakonu obavlja Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod), u suradnji sa znanstvenim i znanstveno-nastavnim šumarskim ustanovama.

Članak 4.

Za davanje stručnih mišljenja i prijedloga u postupku priznavanja svojti šumskog drveća i grmlja u Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) osniva se Povjerenstvo za priznavanje svojti šumskog drveća i grmlja (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), koje čine predstavnici Ministarstva, znanstvenih i znanstveno-nastavnih šumarskih ustanova i Zavoda.

Predsjednika, članove i tajnika Povjerenstva imenuje ministar poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: ministar), rješenjem koje se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Predsjedniku, članovima i tajniku Povjerenstva pripada naknada za rad koju odredi ministar.

Ministar može radi rješavanja specifičnih pitanja iz ovog područja osnovati i druga radna tijela.

Članak 5.

U obavljanju poslova priznavanja svojti šumskog drveća i grmlja Ministarstvo vodi sljedeće upisnike:

1. Upisnik novostvorenih svojti šumskog drveća i grmlja,
2. Upisnik zatečenih domaćih i udomaćenih svojti šumskog drveća i grmlja,
3. Upisnik stranih svojti šumskog drveća i grmlja,
4. Upisnik održivača svojti.

Sadržaj, oblik i način vođenja upisnika te uvjete koje mora udovoljavati pravna ili fizička osoba za upis u upisnik iz stavka 1. točke 4. ovoga članka propisuje ministar.

II. PRIZNAVANJE SVOJTI ŠUMSKOG DRVEĆA I GRMLJA

Članak 6.

Priznavanje svojti šumskog drveća i grmlja u smislu ovoga Zakona jest priznavanje novostvorenih domaćih i uvođenje u proizvodnju stranih svojti (u daljnjem tekstu: priznavanje svojti).

Članak 7.

Strane svojte šumskog drveća i grmlja bit će u Republici Hrvatskoj priznate na temelju testiranja provedenih u skladu s međunarodno prihvaćenim normama i pravilima, što se dokazuje propisanim ispravama izdanim od službenog tijela zemlje podrijetla dotične svojte.

Propis o obaveznoj dokumentaciji koja se podnosi uz zahtjev za priznavanje strane svojte donosi ministar.

Članak 8.

Priznavanje svojti obavlja se na temelju ispitivanja svojstava iz članka 17., a u skladu s postupkom propisanim u članku 13., 14. i 15. ovoga Zakona.

1. Podnošenje zahtjeva

Članak 9.

Zahtjev za priznavanje svojte (u daljnjem tekstu: zahtjev) podnosi oplemenjivač novostvorene svojte, a za priznavanje, odnosno uvođenje u proizvodnju strane svojte zahtjev podnosi punomoćnik ili zastupnik vlasnika, odnosno korisnika strane svojte (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva).

Uz zahtjev za priznavanje strane svojte punomoćnik ili zastupnik vlasnika dostavlja punomoć vlasnika o zastupanju i propisanu dokumentaciju.

Zahtjev se podnosi Zavodu na obrascu koji propisuje ministar.

Članak 10.

Podaci iz zahtjeva koji se odnose na podrijetlo izvornog materijala i na opis postupka stvaranja nove svojte službena su tajna.

2. Ocjena opravdanosti zahtjeva

Članak 11.

Ako nakon primitka zahtjeva Zavod utvrdi da zahtjev nije potpun, pismeno će uz navođenje nedostataka, pozvati podnositelja zahtjeva da otkloni utvrđene nedostatke u roku koji ne može biti dulji od 30 dana od dana dostave poziva.

Ako podnositelj zahtjeva u danom roku ne otkloni nedostatke, zahtjev će se odbaciti.

Članak 12.

U postupku priznavanja svojte Zavod provjerava odgovara li ime svojte propisanim uvjetima i preporukama Međunarodne konvencije za zaštitu novih biljnih sorti.

Na predloženo ime svojte svatko tko iskaže pravni interes može Zavodu podnijeti prigovor, i to najkasnije u roku od tri mjeseca od dana objave predloženog imena u službenom glasilu Zavoda.

Ako Zavod utvrdi da predloženo ime ne odgovara, odnosno da je prigovor opravdan, pozvat će podnositelja zahtjeva da predloži novo ime svojte u roku koji Zavod odredi.

3. Ispitivanje svojte

Članak 13.

Zavod će pravodobno obavijestiti podnositelja zahtjeva da će svojta biti uključena u pokuse na pokusnim šumskim površinama i od njega zatražiti da dostavi potrebnu količinu reproduksijskog materijala radi ispitivanja na pokusnim površinama i u laboratoriju.

Na temelju obavijesti iz stavka 1. ovoga članka, podnositelj zahtjeva dužan je pravodobno, a najkasnije 30 dana prije dana sadnje, odnosno sjetve dostaviti reproduksijski materijal Zavodu u određenoj količini i na propisan način.

Ako podnositelj zahtjeva u propisanom roku ne dostavi reproduksijski materijal u potrebnoj količini i na propisan način, zahtjev će se odbiti.

Propis o količini i načinu dostave reproduksijskog materijala koji se dostavlja radi ispitivanja svojte donosi ministar.

Članak 14.

Ispitivanje svojte na pokusnim šumskim površinama, odnosno u laboratoriju obavlja Zavod ili druga nadležna institucija koju ovlasti Ministarstvo.

Uvjete kojima moraju udovoljavati institucije iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar.

Članak 15.

Ispitivanje svojti na pokusnim šumskim površinama obavlja se posebno za svaku vrstu ili skupinu sličnih vrsta po jedinstvenoj metodologiji koju donosi ministar.

Za vrijeme trajanja ispitivanja jedne svojte na pokusnim šumskim površinama i u laboratoriju, usporedba se obavlja sa svojtama iz referentne kolekcije.

Kao svojte referentne kolekcije podrazumijevaju se svojte šumskog drveća i grmlja koje su opće poznate, tj. upisane u postojeće upisnike odnosno popise priznatih novostvorenih domaćih svojti, zatečenih domaćih i udomaćenih svojti te stranih svojti kojima je odobreno uvođenje u proizvodnju.

4. Statistička analiza podataka i ocjena vrijednosti svojte

Članak 16.

Zavod obrađuje godišnje i konačne podatke iz pokusnih šumskih površina i laboratorija.

Podaci iz stavka 1. ovoga članka obrađuju se po jedinstvenoj metodologiji koju propisuje ministar.

Konačni rezultati ispitivanja dostavljaju se Povjerenstvu iz članka 4. ovoga Zakona.

Članak 17.

Na temelju obrađenih godišnjih i konačnih podataka ispitivane svojte na pokusnim šumskim površinama i u laboratoriju, Povjerenstvo ocjenjuje jesu li zadovoljeni uvjeti za priznavanje svojte.

Svojta se priznaje ako se ispitivanjem utvrdi da je različita, ujednačena, postojana i da je označena imenom.

Detaljne propise i metodologiju za ispitivanje pojedine svojte donosi ministar.

Zavod će priznati i rezultate ispitivanja u postupku zaštite sorti, ako je postupkom utvrđeno da svojta šumskog drveća ili grmlja ispunjava uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

5. Donošenje rješenja, upis svojti u upisnike i brisanje iz upisnika

Članak 18.

Na prijedlog Povjerenstva ministar donosi rješenje o priznavanju svojte.

Ako Povjerenstvo utvrdi da nije udovoljeno uvjetima za priznavanje svojte, predlaže ministru donošenje rješenja o nepriznavanju svojte.

Članak 19.

Svojt u za koju je doneseno rješenje o priznavanju Ministarstvo upisuje u upisnike iz članka 5. ovoga Zakona.

Svojta se briše iz upisnika ako prestanu postojati uvjeti zbog kojih je svojta priznata, ako se ne provodi održavanje svojte i ako podnositelj zahtjeva nije platio naknade za održavanje svojte.

Rješenje o brisanju svojte iz upisnika donosi ministar na prijedlog Povjerenstva.

Popisi na temelju pravomoćnih rješenja iz stavka 1. i 3. ovoga članka objavljuju se u »Narodnim novinama«.

Članak 20.

Svojte koje su prijavljene u redoviti postupak priznavanja na temelju ovoga Zakona, i koje se nalaze u zadnjoj godini svoga ispitivanja – mogu se umnažati i proizvoditi i prije dovršetka ispitivanja, odnosno donošenja rješenja o priznavanju.

6. Održavanje svojte i čuvanje biološkog materijala

Članak 21.

Novostvorene svojte kao klonski materijal ili sjeme čuvaju se u rasadnicima, klonskim arhivima i sjemenskim plantažama, a sjeme i drugi biološki materijal u »bankama gena« pri Zavodu i pravnim osobama upisanim u upisnike proizvođača šumskog sjemena i sadnica.

Selekcionirane sadnice u rasadnicima, klonskim arhivima i plantažama moraju se nalaziti na posebnim površinama koje su evidentirane i ucrtane u preglednu kartu.

Oplemenjivač svojte šumskog drveća i grmlja dužan je uzgajati ili osigurati uzgajanje određenog broja matičnih stabala i upisati ih u evidenciju kod Zavoda, a u roku od jedne godine od dana podnošenja zahtjeva predati na čuvanje uzorak testiranoga reproduksijskog materijala Zavodu te potom obnavljati uzorke.

Propise o čuvanju uzoraka reproduksijskog materijala iz stavka 1. ovoga članka i načinu vođenja evidencije uzoraka matičnih stabala, o uvjetima i načinu uzgajanja tih stabala, i o naknadama za održavanje svojte, donosi ministar.

7. Troškovi postupka

Članak 22.

Troškove postupka priznavanja svojti kao i troškove na ime upravnih pristojbi, snosi podnositelj zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva snosi i troškove predaje, obnavljanja te održavanja uzoraka iz članka 21. ovoga Zakona.

Visinu, vrijeme i način uplate troškova iz stavka 1. i 2. ovoga članka, osim prihoda od upravnih pristojbi, propisuje ministar.

8. Kontrola uvoza reproduksijskog materijala

Članak 23.

Sjeme i sadnice šumskog drveća i grmlja može se uvoziti samo od svojti koje su upisane u upisnike iz članka 5. ovoga Zakona.

Uvoz reproduksijskog materijala svojti šumskog drveća i grmlja koje nisu upisane u upisnike iz članka 5. ovoga Zakona može se iznimno dopustiti uz odobrenje Ministarstva nakon prethodne preporuke Povjerenstva, samo za potrebe oplemenjivanja bilja, vođenja postupka priznavanja i zaštite svojti te radi umnažanja za potrebe izvoza.

Članak 24.

Reproduksijski materijal iz članka 23. ovoga Zakona podliježe obvezatnoj kontroli koju obavlja granična inspekcija zaštite bilja na graničnom prijelazu (u daljnjem tekstu: granična inspekcija).

Ako se uvozi reproduksijski materijal od svojti šumskog drveća i grmlja koje nisu upisane u upisnike iz članka 5. ovoga Zakona, a koji ne posjeduje odobrenje iz članka 23. stavak 2. ovoga Zakona, granični inspektor zaštite bilja (u daljnjem tekstu: granični inspektor) donosi rješenje o zabrani uvoza toga reproduksijskog materijala.

Rješenjem iz stavka 2. ovoga članka granični inspektor naređuje da se reproduksijski materijal vrati pošiljatelju.

Carinarnice ne mogu cariniti reproduksijski materijal šumskog drveća i grmlja, odnosno ne mogu upućivati pošiljke na carinjenje drugim carinarnicama na području Republike Hrvatske, prije nego od graničnog inspektora na graničnom prijelazu ne dobiju potvrdu o obavljenoj kontroli i dozvolu uvoza reproduksijskog materijala.

Protiv rješenja granične inspekcije iz stavka 3. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Žalba se podnosi u roku od 8 dana od dana dostave rješenja.

Žalba na rješenje ne zadržava njegovo izvršenje.

III. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 25.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i radom Zavoda u prenetim mu poslovima državne uprave provodi Ministarstvo.

Poslovi državne uprave koje obavlja Zavod jesu poslovi navedeni u članku 3. ovoga Zakona.

Članak 26.

Protiv rješenja Ministarstva donesenih na temelju ovoga Zakona u prvom stupnju nije dopuštena žalba nego se može pokrenuti upravni spor.

Članak 27.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi gospodarska inspekcija u skladu sa Zakonom o državnom inspektoratu.

IV. KAZNENE ODREDBE

Članak 28.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako uzgaja i umnožava svojte koje nisu upisane u upisnike iz članka 5. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 29.

Propise na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona donijet će ministar u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se propisi za provedbu Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (»Narodne novine«, br. 131/97.), ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 321-07/03-01/01

Zagreb, 11. srpnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.